CELEBERRIMO VIRO

DD. CAROLO-TUSSANO VERMOND,

CHIRURGIÆ MAGISTRO PERITISSIMO,

REGIÆ CHIRURGIÆ ACADEMIÆ CONSILIARIO.

REGINÆ CHRISTIANISSIMÆ

PRO RE OBSTETRICIA CHIRURGO SAGACISSIMO, &c. &c.

IN GRATI ANIMI MEMORIAM.

HAS QUALESCUMQUE LABORUM PRIMITIAS

OFFERT, DICAT, VOVET ET CONSECRAT

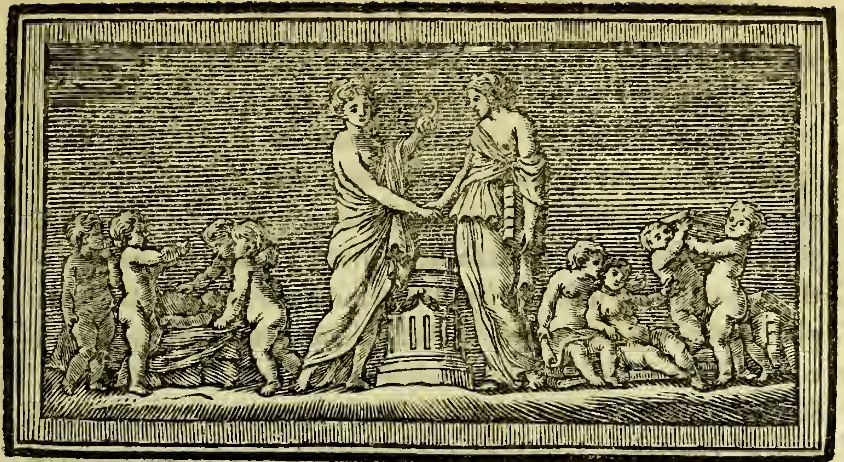
EJUS DEDITISSIMUS ALUMNUS;

G. C. BY,

REGII CHIRURGIÆ COLLEGII CANDIDATUS.

Digitized by the Internet Archive
in 2016

https://archive.org/details/b22414800

DE RUPTO
IN PARTU UTERO.

THESES
ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

I.

UBI primùm ardere incipiunt partûs dolores, vix ac ne vix quidem eventum præſagire licet; tot obſtare poſſunt cauſæ! tot naſci obices! tot denique occurrere accidentia! Etſi accedunt contractiones & iterantur; etſi legitimis conatibus os uteri dilatatur, explicatur, attenuatur; etſi collectæ, ruptis membranis,

effluxerunt aquæ, caputque infantis progreditur; etſi denique, nec hæmorragiâ nec convulſionibus corripitur paritura mulier; attamen fauſtum nuntiare ſucceſſum non decet. Ecce ſubitò remittunt dolores, & inquirenti cauſa patet: vel caput infantis obliquè ſitum, vel incuneatum, vel ipſe fœtus perversè compoſitus, vel renitens os uteri, vel denique pelvis vitium quodlibet, irrita parientis conamina reddunt; & licet jam pluriès feliciter parturierit mulier, fœtum de novo in lucem edere nititur incaſſum. Quid inde? Ars ſubveniat neceſſe eſt. Sed beneficæ fidens naturæ obſtetricans, periculum in morâ non judicat, cunctatur; intereà recrudeſcunt dolores, fœtum inæqualem inæqualiter premit uterus ſummè moliens, repetitis contractionibus reſiſtit immobilis infans; quâ plus eminet parte, oppoſitum viſceris parietem contundit, debilitat, lædit, imminet ruptura uteri, & reverâ accidit. Hac de ſtrage diſceptaturi, quædam de utero gravido præmittemus.

I I.

Ex anatomiâ patet uterum fibris muſcularibus diverſimodè diſpoſitis, mirum in modum replicatis, decuſſatis, intricatis, textu celluloſo, vaſis nerviſque inſtrui. Vaſa ſanguifera, ab hypogaſtricis & ſpermaticis oriunda, ad matricis latera externè protenduntur, totam viſceris ſubſtantiam tortuosè perreptant, ſinus alluunt, in ſuperficie internâ dein hiant. Sic antè & poſt graviditatem; at in prægnantibus fit mutatio, primo geſtationis tempore vix ſenſibilis, ſed verſùs tertium quartumve menſem valdè notabilis. Ampliatâ uteri cavitate expanduntur fibræ, explicantur vaſa, rectiori viâ incedunt, uberiorique latice ſanguis affluit, potiſſimùm eâ ſede quâ hæret maſſa quam placentam nuncupare ſolent. Hinc videtur quantùm à vacuo differat uterus gravidus ratione ſitûs, figuræ, molis ac craſſitiei. Qui

enim vacuus partem pelvis infimam inteſtinum rectum inter & veſicam occupat, accreſcente ovo, ſensìm ac ſensìm dilatatus & expanſus in ventrem aſſurgit : figuram pyriformem in rotundam mutat, tali mole creſcit & augetur ut circà graviditatis terminùm, inteſtina undique repellens, cavum abdominis ferè ſolus adimplere videatur. De cauſâ quæ proximè uterum expandit dudùm diſceptatum eſt : à latice in amnii cavum jugiter ſtillante produci creditur hic effectus, & unicuique veriſimile videtur (1). De hujus viſceris craſſitie, tempore geſtationis, magna lis eſt. Uterum nihil amittere craſſitiei ſuæ, contra autem inſpiſſari pertinaciter contenderunt plurimi ac celeberrimi auctores (2), quam craſſitiem venarum ſanguine turgidarum ſummæ dilatationi tribuebant (3). Hos omnes in errorem delapſos, cum aliis non minoris ſubſellii ſcriptoribus (4) poſſumus aſſerere; invitis enim conſtat adverſariis, gravidæ ventrem contrectanti ſenſiles eſſe infantis motus, ejuſque partes quandoque diſtingui poſſe ac ſi charta tantùm dextram contrectantem inter & uterum eſſet interpoſita. Inſuper ſi gravidum ſecueris uterum, & adhuc amnii liquore refertum, hujus tenuitas patebit (5). Erroris ergo

---

(1) Cel. M. Piet. Diſſertation ſur les eaux de l'Amnios, p. 46.
Cel. M. David. Diſſert. ſur l'uſ. des eaux de l'Amnios, p. 8.

(2) Inventi gloriam ſibi tribuit *Dulaurens*. Anat. Lib 7. Cap. XI. p. 339. — Craſſam matricis ſuſtinet ſubſtantiam Roſſet. de part. Cæſar. Edit. Bauhin. p. 4. — Deventer qui in Mauriceum inſurgit. nov. lumen. c. 8. Mery in act. Reg. ſcient. 1702. p. 292. — Heiſt. Comp. Anat. notâ 31. — Nortwyk. inter rariſſima ponit ſi quandoque extenuetur. *uter hum. gravid.* p. 111. craſſam ſe vidiſſe refert Hall. El. phyſ. t. 7. p. 57.

(3) Haller. l. c. p. 58. - Heiſt. l. c. Rœderer. El. obſt. §. 52. — Muller. de utero rupto. §. 35.

(4) Galenus de Anat. uteri c. 8. — Avicenna lib. 3. fol. 21. tract. 1. c. 1. Ætius tetrabibl. 4. Serm. 4. c. 1. — Mauriceus, Traité des maladies des femmes groſſes, C. 4. p. 21. - Stalp. vander Wiel obſ. Rar. Cent. poſt. pars. prior. obſ. 30. p. 316. - Dionis. operat. p. 165. Cel. M. Piet. l. c. p. 47.

(5) Cel. M. Piet. l. c. p. 43.

cauſa fuit quod matricem vacuam & jam contractam incidebant; fœtum quidem habebat contentum, ſed fluxerant aquæ & jam contrahebatur uterus; tunc temporis craſſum invenêre, nec mirum. Nec magis favebit venarum amplitudo, duntaxat enim in placentæ areâ turgeſcunt, & in omni aliâ uteri ſubſtantiâ planè exangues videntur, ſicuti & ſinus qui aliundè arctiſſimi; hinc per tranſennam obſervare liceat, in hyſterotomiâ ſi placentæ areæ parcat Chirurgus, vix aliquid ſanguinis effluere (1).

I I I.

Ex hac tenui ſubſtantiâ fœtui expellendo minùs inſervire uterum non conſequitur, ſed quantùm, in partu impedito, rupturæ faveat illa diſpoſitio facilè dignoſcitur. Etenim ubicumque obnitenti & ſeſe contrahenti utero nimiùm reſiſtit fœtus, ibi viſcus dilacerari poteſt (2). Tanti infortunii ætiologiam explanare intricata res eſt.

---

(1) L'inciſion de la matrice ne donna pas une ſeule goute de ſang. *Vid.* Récit utile & curieux, Edit. an. 1740, a cel. M. Souchay, de ſectione Cæſareâ à Cel. M. Soumain celebratâ — Idem evenit in eâ quam an. 1768. Celebravit noſter celeberrimus Magiſter Vermond. Nos autem non latet quandoque hœmorragias eſſe obſervatas, non negat Roſſetus, & vidimus ſemel, operante tamen Chirurgo peritiſſimo; ſed hìc fortè, ut aliàs, in cauſa fuit ſectio inferiùs celebrata: uteri collum & vaginæ ſuperior pars diſſecta erant. Ab alio quoque inciſa fuit ſedes placentæ, & exinde hæmorragiam ſubiiſſe mulierem notum eſt.

(2) Ad fundum rumpi poteſt uterus. Guillemeau, liv. des Accouch. obſ. 9. — Simon Scholſius in Eph. nat. cur. d. 1. A. 2. obſ. 85. p. 159. — Lamotte obſ. 391. Ad latera, & propè collum, quod ſæpius obſervatum, Guillemeau, l. c. obſ. 1. Salmuth, apud ſchenkium. p. 12. = Ándr. Low. nat. c. d. 2. A. 9. obſ. 115. p. 194. Stalp. v. der Wiel. c. 1. obſ. 66. Mauriceau obſ. 251 & bene multi. Rupturâ vaginæ fœtus in ventrem delapſus Saviard obſ. 25. p. 131.

Cauſas tamen in externas & internas dividemus. Quidquid prægnantis abdomen percutere vel ſuggillare valet, pro cauſâ habeatur externâ; ictus ſcilicet, lapſus, niſus violenti (1), validæ compreſſiones, quibus præceſſis ita læditur jam attenuata matricis ſubſtantia, ut dum in fœtum reluctantem ſe contrahit in partu, hujus reſiſtentiâ rumpatur; rupturæ etiam anſam præbere poterit inſciè percontans, iterato tactu, inconſiderata manus. Internæ cauſæ vel à matre, vel ab infante pendent; ab infante, ſi ſit malè compoſitus (2), ſi caput nimium, aut incuneatum, aut malè ſitum (3). Ex parte matris, uteri morbus & læſio (4), tenuitas (5), deviatio, vitiata pelvis (6), tandem quæ omnia partum aut retardare aut impedire poſſunt. Hæc autem duntaxat rupturæ favent, ſi quidem fœtu reluctante, propriâ actione ſe ipſum dilacerat uterus (7).

(1) Mulier valens & vegeta, quatuor ante partum ſeptimanis, prona & in genua cadens, ſonum quemdam in ventre, tanquam crepaturam *audivit*, ſtatimque reliquo geſtationis tempore ſolito triſtior, ponderoſior, & pallidior fuit, *comedit* tamen, *dormivit*..... de pondere potius interdùm quam de dolore ventris *conqueſta* præfixo partûs tempore dolores *ſenſiit*, ſed fruſtra, ac tandem eâ extinctâ & apertâ *abſolutiſſimus fœtus* in ſanguine materno in medio abdomine *natabat*, nullâ putredine *infectus* aut fœtore *gravis*. Apud. th. Barth. de inſ. part. viis, obſ. Jo. Caſp. Fauſſii, p. 76. A lapſu uterum ruptum etiam refert Belhing. diſſ. de rupt. utero.

(2) Hild. C. 1. obſ. 64. Extra vergente ſiniſtrâ manu.-- Dextrâ ad ſcapulam Scholſius l. c. La Motte, obſ. 392.

(3) Mauric. obſ. cit. D. Thibault in diario med. menſis Novembris 1754.

(4) Hild. C. 1. obſ. 67.

(5) Stalp. v. der Wiel. Cent. poſt. p. prior. obſ. 30. p. 315.

(6) Joh. Jac. Harderus. nat. cur. dec. 3. A. 5. & 6. obſ. 133.

(7) Fœtûs uterum quatientis convulſionibus, rupturam tribuunt complures, & imprimis, Cel. M. Levret; ſalvâ ſummi viri memoriâ, qui longo felici *praxeos* decurſu caſum hunc nunquam vidit, hæc infirmari poteſt opinio. Poſt eruptas aquas uteri contracti minuitur capacitas; coarctatur

His reverâ cauſis occurrentibus, effuſis aquis, etenim ferè nunquam ante ſummos niſus adhibet mulier; vehementiores exercet viſcus contractiones, qui ſtatus ſi diu perduret, tandem rumpitur uterus, unde impeditâ naturali viâ, infanti ſive ſano, ſive mortuo via quandoque patet, quâ toto corpore cum ſecundinis (1), aut pedibus (2), aut capite (3), aut medio corpore (4) in ventris cavum prorumpit. Quæ varia frequentius olim obſervata; at melioris hodiernæ *praxeos* uſu rariora.

I V.

Ubi, partu impedito, acriter urgent repetitæ contractiones; pungitivoque, nec non conſtanti ſemper & eodem loco, dolore queritur mulier, nec tamen ulteriùs progreditur infans; attendas, jam de matricis crepaturâ metus eſt. Tunc ſi fœtum non convertas, vel aliâ arte quam primùm extrahas: periculum in morâ. His neglectis mediis, mox exclamat enitens, auribus inſtrepit fragor (5), remittunt dolores, dein ceſſant omninò, ſtillat ſanguis, locum formamque mutat abdominis tumor;

---

infans, & eò magis, quod magis urgent contractiones, ita ut infantis egreſſui ſi ſint obſtacula, quaſi inter prelum hunc comprimi demonſtrat experientia. Non negamus ſubſidente viſcere moveri fœtum, nec convulſionibus corripi poſſe, contendimus tantùm, ut ex noſtris patet obſervationibus, ab utero pelli fœtum immobilem & ab eo ſi quolibet obice renitatur, viſcus ſed paſſivè rumpi.

(1) Scholſius l. c. M. Thibault des Bois, in diar. Med. menſis Maii 1768. M. Lambron, Chirurg. Aurelianenſis. & act. præſes uti dicemus.

(2) Hild. C. 4. obſ. 57.

(3) Id. C. 1. obſ. 64. quod etiam obſervavit cel. M. Robin.

(4) Reiſelius. nat. cur. d. 11. A. 7. obſ. 10. Gregoire. Hiſt. Reg. Scient. Acad. 1724. p. 36. arr. 5.

(5) Heiſt. l. c. Roederer. l. c. §. 764. Belhing. l. c. — Robin. — Lambron. — Actûs præſes & alii.

quæ

quæ modò dirè torquebatur, nunc quieta apparet prægnans; ſed eheu! fallax malacia proximam prænuntiat procellam; mox horrenda malorum cohors, properato curſu, advolat, ſcilicet languedo, pulſûs tenuis, nauſeæ, vomitus, ſingultus, extremorum frigus, crebra animi deliquia, in quibuſdam convulſiones. Quæ quidem cum occurrunt, rupturæ trahi poteſt ſuſpicio; tactu autem certò ſcies. Digito inquirenti, anteà obvium, fruſtra quæritur caput (1); per uteri rupturam dextræ via patet; ſub tegumentis diſtinctè fœtûs devii partes attrectare eſt (2). Aut ſi pars quædam infantis extra genitalia propendeat, ex allatis modo ſignis haud difficiliùs de morbo judicabis; quod quidem arduum ſanè, & magis ſi caput obvium incuneatur.

---

(1) Thibault des Bois, l. c. Cel. M. Deleurye, nota 4. pag. 12.

(2) Anno 1776, menſis Octobris 30 die accerſitus Cl. actûs præſes ad pauperculam parochiæ St. Euſtachii, trium liberorum matrem, defunctam horâ ſeptimâ matutinâ a partu denegato. Solo tactu abdominis inæqualiter tumefacti, præcipuè ad umbilicum latere dextro, fœtus pedes hîc facilè diſtinxit. Mortis cauſas & ſymptomatum ſeriem ab obſtetricibus ſciſcitatus, tres continuos dies, partûs dolores acerrimos paſſam fuiſſe audivit, ſed præcipuè versùs oſſa pubis: quo quidem dolore ſemper & in eodem conſtanti loco, pridie adhuc diriore cruciata, ſubitò exclamaverat, dein crepitu quodam audito, quieverant dolores, immò abhinc omninò remiſerant. Tum ſublevatam ſeſe affirmabat mulier, ſed mox heu! recruduerunt accidentia; horâ decimâ ſerotinâ, ſingultire incæpit prægnans, liquores nunc atro virides, nunc croceos totâ nocte evomuit, dum tandem viribus fractis deficiens, vitâ placidè deceſſit. Hujus ce infortunii teſtem deſiderans, Cel. M. Piet vicinum advocavit cl. præſes. Quo advento, inciſis tegumentis apparuêre pedes ubi diximus, fœtus tranſversè ſitus, caput ponè uterum, facies ſuperna; funiculus inter infantis crura; ad capitis latus placenta; uterus contractus jam voluminis $\frac{1}{4}$ imminuebatur, in collo antrorſùm tranſverſâ aperturâ diſruptus, cœteròquin ſanus aſpiciebatur. Inciſo viſcere, in fundo apparuit prior placentæ ſedes. Minima duo ſanguinis in abdomine reperta ſunt coagula.

V.

Tam funeſti morbi accidentibus non inconſultè penſitatis; inter peſſimas haberi prognoſin nemo inficias ibit. Periculoſæ plenum opus aleæ facilè dijudicatur uteri ſectio, vel peritiſſimâ manu celebrata; quantum à fortiori diſcriminis ſecum afferunt dilacerationes ſubitaneæ & rupturæ quibus frequenter imminet gangræna. Sæpè ſœpius cum deſperata res eſt requiritur auxilium, aut ſi maturè, jam gravidæ periculo territi, jam muliercularum clamoribus & conſiliis moleſtè fatigati, vel præjudicatâ opinione abrepti, unicam operationem reſpuunt parentes & amici. Aliàs etiam, fatali quodam operandi metu, triſti fato permittitur mulier, & ſic ingraveſcente ad ultima morbo, nunc viribus paulatim deficiens, nunc convulſionibus correpta, miſerè occumbit (1).

V I.

Quod autem infauſtiſſimi ſit ominis uteri ruptura, non ideo tamen omnis ſpes abjicienda, præſertim in non nimis extenuatâ muliere. Arti viam detexit natura. Quandoque fœtum in ventre diſſolutum, aperto abſceſſu externo foras eliminavit (2). Aliundè

(1) Aliæ placidè vitâ deceſſerunt. Low. l. c. -- Scholſius, l. c. -- Stalpart vander Wiel. l. c. Act. præſes l. c. aliæ in convulſionibus. Haller opuſc. pathol. obſ. 38. hiſt. tertiâ. Belhing. l. c. M. Robin.

(2) Mainald, de part. prodig. in quo à rupto utero, in ventris dextrum latus irruit infans, quo relicto ita convaluit mulier ut paulo poſt de novo imprægnata fuerit, idem evenit ſecundo partu. Hic infans in latus ſiniſtrum. Tribus quatuorve menſibus elapſis, alter abſceſſu ſpontè aperto propè umbilicum dextrorſum, exemptus eſt, & alter factâ ſectione ubi magis pars prominebat in latus ſiniſtrum. Convaluit mulier. Leg. in Planque. Dict. T. I. p. 167. —

patet ex obſervationibus, plures ex vulneribus in abdomine ſimul & utero gravido inflictis, ſanatas & ſuperſtites evaſiſſe mulieres(1);

Alterum extat in le Dran, obſ. 92, exemplum à M. Metivier communicatum, aperto abſceſſu gangrænoſo eliminatus eſt infans. Hìc tubariam ſuſpicatur conceptionem M. le Dran, verùm amnii liquoris per vulvam effuſio, per partûs dolores, uteri rupturam ſatis demonſtrat. -- Caſum non minùs mirandum Cl. actûs præſidi communicavit D. Halot. D. M. P. in hoc effluxis aquis, fœtum educere fruſtrà conata eſt prægnans, remiſſis doloribus convalentem credebant, ſed tribus elapſis menſibus, abſceſſu in abdomine laborabat, ſpontè aperto duobus in locis, tenuiſſimis hiatibus, in magnum urbis Noſocomium (l'hôtel Dieu) abiit; per fiſtulas inciſis & muſculis & Peritoneo apparuit fœtus jam putreſcens, fluebat pus; inteſtinum colon ulceratum videbatur, artificiali cum ano convaluit mulier; nunc omninò reſtituta vivens & rectè valens.

(1) Anno 1588, 11ª. Martis, mulier gravida tribus juxtà umbilicum digitis dextrorſum verſus, glande plumbeâ è ſclopeto conſoſſa eſt; fœtum utero conclusum à ſummo humero dextro ad lumbum oppoſiti lateris trans medium pulmonem & diaphragma totum penetravit glans. Seſqui horâ poſteà fœtum enectum cum ſecundinis non multùm ægrè peperit.... convaluit mulier. Roſſet. de part. cæſ. Hiſtor. memorabilis, p. 215. -- Aliud exemplum legere eſt, ex. J. Mart. Reichard. anno 1735. Cauponis uxor gravida, ita vulnerabatur ictû ſclopeti minimi, globulis plumbeis quorum alii in ſcapulam ſiniſtram, alii in brachium, &c..... Præter hæc vulnera leviora, præcipuum reperiebatur in abdominis ſiniſtro latere, latitudine manûs ſub umbilico obliquè verſus dextrum, cujus finis cum ſpecillo ſciſcitatorio non potuerat attingi....viſo ſanguine in lipothimiam incidit mulier, vomitu paulò poſt correpta eſt. Craſtinâ die urgebant partûs dolores, quibus ingruentibus, & effluxis aquis paulo poſt & momento citiùs ſanum & benè formatum filiolum in lucem edidit... ſed mox ubi læſio quærenda eſſet innotuit, nempè recens nato infante à ſordibus adhærentibus abluto, vulnus à globulo plumbeo ciceris majoris magnitudine inflictum, ſuper infantuli dextri lateris claviculâ in conſpicuum venit; ex quo fruſtulum linteaminis induſii vi machinæ ignivomæ decerpti, ac illuc delati extrahebatur, globulus autem demùm 24 ejuſdem menſis ex cute ferè papyraceâ factâ exſcindebatur...... Superatis accidentibus graviſſimis, ſanata eſt, ſed longo tempore, mulier. Vid. Diſſert. de utero gravidæ unà cum fœtu vulnerato. in Diſp. Chirurg. ſel. ab Hallero. t. 5. p. 102.

hinc ineluctabili fatò prægnantem eripiendi ſpes non mediocris affulget. Statim ergo poſt uteri rupturam (ut cum matre ſervetur ſi poſſit) fœtus quàm celerrimè extrahendus. Quibus autem mediis utetur Chirurgus, hoc opus. Quando pedibus arreptis, aut aliter naturali viâ educi poteſt infans, ſeligendam hanc methodum autumant (1) : vera hæc apparet indicatio ; preſenti mitiori auxilio, quamlibet ſectionem horreſcit Chirurgus. Verùm ſi variæ recenſentur & perpenduntur obſervationes, ſoli ſic Rungio hæc methodus (2) proſperè ſucceſſiſſe videbitur ; aliæ omnes, partu abſoluto, vitâ deceſſerunt mulieres (3), quas ad orcum deduxit aut viſcerum

---

(1) On doit préférer cette voie à l'opération Céſarienne, en ſuppoſant même que l'endroit de la matrice qui reſſerre le fœtus faſſe quelque réſiſtance. Cl. M. Simon, in act. Reg. Chir. Acad. t. 2. p. 322.

(2) Heiſt. inſt. Chir. t. 2. p. 728.

(4) La Motte, l. c. Haller, l. c. Hiſt. 1 & 2. Burton t. 2. obſ. 7. p. 172. vertente cl. Le Moine. -- hoc anno die menſis Maii 23a. mulier annorum 33, quatuor liberorum mater, quintâ vice gravida, metam tangens, partûs dolores interdùm experiebatur ; per 48 horas paulatim effluxêre aquæ, caput obvium tactu explorabat obſtetrix, 25a urgebant dolores, ſed non ultrà progredi videbatur infans ; hâc die horâ quintâ pomeridianâ advocabatur cel. M. Deleurye, qui caput ſed obliquè ſitum, cute tumefactâ, agnovit. Quòd ſemper facilè pepererat ritè confermata mulier, hoc in partu ſic ſuccedere poſſe exiſtimavit. Pulſus erat frequens & durus, ſanguinem è brachio mittendum judicavit ; quo peracto remiſerunt dolores ; 26a denuò urgebant contractiones ; caput licet obliquum in pelvi ſuperius fretum progredi videbatur. At repentè niſibus ingruentibus, de infantis inſolito motu querentem, ſimulque ſe ſuffocatam dicentem, & imi ventris calore vexatam audivit obſtetrix, quæ ſtatim mulierem tetigit, ſed fruſtrà caput quærebat ; tunc cel. M. Deleurye manum, horâ ſerotinâ ſeſquiundecimâ, imploravit. Anteà digito obvium caput nuſquam occurrit. Digitum mœconio ſordidum reducit. Collocatâ Prægnante ad partum præternaturalem, femur & pedem invenit, traxit, & abſque ullà difficultate totum unà cum ſecundinis exemit infantem, cui circa collum ter contortum fuiſſe funiculum aſſerit obſtetricans. Rurſùs illapſâ manu in uterum, inteſtina tetigit, & incaſſùm reducere tentavit. De rupturâ uteri certior factus morituram

ſuggillatio, aut ſanguis in abdomen diffuſus. Quâ enim viâ, retracto viſcere, difflueret humor ? evocari ne poterit injectionibus in uterum & per crepaturam in abdomen miſſis, uti monet cel. Crantz ? At à ſuomet ipſe conſilio diffidit, moxque ad ſervandam puerperam ſectione evacuandos humores præcipit (1). Anceps ſanè hoc in caſu Chirurgia.

Aliud autem eſt, ſi toto corpore in ventrem proruerit infans, aut ſi arte per naturalem viam educi nequeat. Unica tunc ſupereſt tentanda gaſtrotomia, dura cogit neceſſitas, ratio dictitat, probat experientia (2). Itaque quo loco magis eminent infantuli partes, hìc cautè incidatur abdomen, peractâque ſufficienti ſectione, cum ſecundinis extrahatur fœtus; quantùm licet evacuentur liquida, ſi quæ ſint, auferatur grumoſus ſanguis, & ut in hyſterotomiâ deligetur vulnus. At ſi pars infantis ita retineatur ut abſque viſcerisdilaceratione adduci nequeat, incides-ne uterum,

---

uxorem conjugi præfatus eſt ; & reverâ elapſis horis quindecim, convulſionibus miſerè cruciata obiit. 28ª manè apertum eſt ejus cadaver adſtantibus MM. Leſne, Delcurye & cl. actûs præſide ; inciſo ventre vix ſanguinis diffuſi aderat ſeſqui libra ; inteſtina inflammata, necnon uterus jam putreſcens, aſpiciebantur ; in parte viſceris anteriori tribus digitis ſupra orificium, rupturam ſemi lunarem & laciniatam conſpexerunt, quâ dimidio corpore in ventrem proruiſſe judicari poteſt. In parietale infantis dextro tumor aderat oblongatus, quo patet obliquè ſitum fuiſſe caput infantis, ſicque denegatâ viâ, iteratis contractionibus ſeſe diſrupit preſſione capitis læſum viſcus.

(1) L. c. §. 42.

(2) Anno 1767, 4a. menſis Octobris die, gaſtrotomiam optimo cum ſucceſſu celebravit expertiſſ. d. Thibault des Bois, Cenomani Chirurgus. vid. in diar. med. menſe Maii 1768. ad vitam rediit mulier. -- Hanc quoque, & quod mirum, bis celebravit in eâdem muliere D. Lambron Aureliani Chirurgus expertiſſimus. 1°. Auguſto menſe 1775. 2°. Menſe Octobris 1778. Poſteà Januario menſe 1781, partu naturali, mulier infantem facilè & brevi tempore edidit hodiè vegetum & validum. In Epiſtolâ ad Cl. act. præſidem notat D. Lambron ter ante primam operationem peperiſſe mulierem, ſed partubus

ex conſilio cel. Crantz (1) ? Quid vetat ? caſu ſuppoſito, melius eſt ſecare quàm dilacerare. Quinimò, ſi rupturæ labia putredine correpta videantur, & ſpes ſalutis remaneat, exſecanda judicamus, Celſi præcepto, *ſatius eſt anceps experiri remedium quàm nullum.*

---

difficillimis cum acerrimis doloribus & diuturnis. Duo primi infantes intra pelvim periêre; vixit tertius qui minimus erat. Has reg. Acad. Chir. obſervationes communicavit.

(1) L. c. §. 37.

Has Theſes, DEO JUVANTE, & præſide M. GUIDONE-FELICE ALLAN, Artium Facultatis & Chirurgiæ Magiſtro, Regis, in magno Conſilio, Chirurgo ordinario, necnon in Regiæ Familiæ domûs & Franciæ magnâ præfecturâ ad relationes jurato, tueri conabitur GUILLELMUS-CAROLUS BY, Pariſinus, præclaræ Artium Facultatis Magiſter in Univerſitate Pariſienſi, necnon SERENISSIMI PRINCIPIS Biturigum Ducis, Chirurgus ordinarius, Theſeos auctor.

PARISIIS.

Die Sabbati 15 *Menſis Junii. Anno Salutis* 1782, *à ſeſqui-ſecundâ poſt meridiem ad ſeptimam.*

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,
PRO ACTU PUBLICO
ET
MAGISTERII LAUREA.